

נד: עין משפט
נר מצוה

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

מסורת הש"ס

16 ונכרתו ג. ויחא קרי
ניה לא תשכב. 17 ועל
טו. 18 כרתות ג. 19 ופי
רש"י. 20 ודברים ג.
21 ויקרא יח.

תורה אור השלם

1. ואת זכר תשכב
משכבי אשה תועבה
הוא: ויקרא יח כב
2. לא תהיה קדשה
מבנות ישראל ולא יהיה
קדוש מבני ישראל:
דברים כג יח
3. וגם קדש יהיה בארץ
עשו וכל התועבות הגוים
אשר הורישו ופינו בני
ישראל: מלכים א ד כד
4. ואיש אשר יתן
שכבתו בבהמה מות
ימות ואת הבהמה
תהרג: ויקרא כ טו
5. כי הרג הורגו דרך
חיה בו בראשונה
לחיותו ויהי כל העם
באזרחו: דברים יג י
6. כל שוב עם בקרבה
מותר ויקרא: שמות כג יח
7. ובכל בהמה לא תתן
שכבתך לטמאה בה
ואשה לא תעמד לפני
בהמה לרבעה תבל
הוא: ויקרא יח כג

גליון הש"ס

חוס' היה הרבע ע"י
הרשעים ואשה. ע"י שער
המתן פרק יח הלכה י"א
מחלוקת אשכנזי ביאה:

הגרות הבי"ח

16) נבי וישי לא תשכב
משכבי אשה קרי ניה לא
תשכב:

מוסף רש"י

אזהרה לנשכב. ויחא קרי
נני עריות היין מניש
אזהרה לאשה כמו זכר,
דאשתן כמלה לאו. פירק
הכ שאנו הנה סיון דלוחי
נמי מחזיקים מסיבה
קרינה כה
הנפשות. אכל משכב זכר
דלא מחזקי בני אזהרה
נני ויחא ג. אם אינו ענין
לשוכב. לחם הנה על
הנהיה. דא קרא לחזיקי
כתיב ויקרא ג. איש אשר
יתן שכבתו בהמה ענין
לנשכב. ומפי בהמה עליו
ישיב. ויחא ג. לא יהיה
קדש. מותן למשכב זכר
דברים כג יח.

וגם קדש סיה כארץ. מה קדש האמור כאן יש בו תועבה אף בלא
יהיה קדש יש בו תועבה והדר גמרינן תועבה האמור בלא יהיה קדש
מתועבה האמור נמשכב זכור דכתיב ויקרא כן אשר ישכב את זכר משכבי
אשה תועבה עשו שניהם דמיהם נס מה תועבה האמור על אף
שכב נמשכב: וגם קדש סיה כארץ.

לשון זנות דכתיב כמזובות הגוים
ומשכב זכור תועבה היא: לא תשכב.
קרי ביה נמי 16) לא תשכב: ונאמר להלן.
נמסות דכתיב 17) וסקלמו בלגנים:
לנשכב מניין. זכר שנרבע לבהמה:
אזהרה מניין. שזכוב בהדיא כתיב 18)
וככל בהמה לא תתן שכבתך אצל
שכב זכור לא כתיב: כמזובות
הגוים. האי נמי ממועבותיהם הוא
דכתיב נפרשת עריות ויקרא יח כי
את כל התועבות האלה עשו אנשי
הארץ: כהא על הזכר והיכא זכר
עליו. בהעלס אחת: מיב שפיס.
דשני לאוין הם דמתרי קראי אמו
לפיקי חלוק מטאות ביניהם. והביא
דלא מקרי זכור אלא נקב המשכב:
לדברי ר' עקיבא אינו חייב אלא
אחת. דכיון דמתד קרא נפקי לאו
חלוק מטאות ביניהם: דכי כתיב לא
יהיה קדש. בנות דגברי כתיב אלא
לבהמה אין זנות כדלפינן ביבמות
דף ע"ג: מחמתן זונה ומחיר כלל ולא
שייך בה לשון קדשות. והאי דמתייה
תנא לעיל לא יהיה קדש לזוחא
דמילתא אכל עיקר אזהרה לאו
מהתם: אלא מנא לן נפקא ליה
מכל שוכב. דלפיקיה תועבה לנשכב
בלשון שוכב ליפשי משוכב לזוחא
הלכן אזהרה לנשכב ומשכב מלאו
דלא תתן שכבתך הוא חד נמשמתייה
ומד מדליתקש למכריה וכוון דמד לאו
למרייהו אין חלוק מטאות ביניהם:
אזני אמר אף לדברי ר' ישמעאל
חייב שפיס. דכי כתיב לא יהיה קדש
נגברי הוא דכתיב כדלמדתן לעיל
ונרבע לבהמה לאו מתייה יליף אלא
מדליתקש בלשון שוכב וזוחא לאו
דלא תתן שכבתך: בין לרבי אבהו
בין לאזני לר' ישמעאל חייב שלט.

לרבי אבהו בזה על הזכור מלא תשכב
הביא זכר עליו מלא יהיה קדש בזה
על הבהמה מלא תתן שכבתך אצל
משום נרבע לבהמה לא מחייב בהדיא
הביא זכר עליו דמתד קרא נפקי
ולאזני בזה על הזכור והביא עליו מרי
יניהו ואת זכר לא משכב ולא יהיה
קדש בזה על הבהמה והביאה עליו מלא
תתן שכבתך אכל משום נרבע לבהמה
לא מחייב דכיון דבזמן נרבע מהאי
קרא וכל שוכב עם בהמה מדלפיקיה
רחמנא בלשון שוכב לא מחייב אלא
אחת כיון שאינן חלוקין בלשוין: זכור
לא עשה בו קטן כגדול. כנשכב מיירי
הכי קאמר לחייבי שוכב כדלמרינן
לעיל אשר ישכב את זכר בין גדול בין
קטן ואשמעינן כהא דלאו בכל קטנים קאמר אלא דלא בעינן נני עונשין לחייבי שוכבו אכל גדול קאמר ענין ולקמן פריך מתייה: כהמה עשה
בה גדולה כקטנה. לחייבי את הרובעה: מאי לא עשו בו קטן כגדול. אחיהו קטן פטור שוכבו ואחיהו דקריית ליה גדול לחייבי שוכבו דהא פשיטא
לן דלאו גדול ממש זכר עונשין נני דהא את זכר כתיב בין גדול בין קטן: לא עשו בו ביאה פחות מן פשע זכר. אם בזה על פחות
מזן משע פטור ולקמן מפרש טעמא: רב סבר. הואיל ואחיהו נשכב משוכב אחא כדרי' עקיבא כל דליתיה כשוכב ליתיה כשוכב
וזוכב פחות מן משע הנה על הזכור גדול וזכר עונשין אינו מחייבו מיתה דהא לאו ביאה היא כדלמרינן נמשכב נדה דף מה.
ולקמן מתייה לה כשמעתינן ונה: בן ט' שנים ויום אחד הנה על יבמתו וכו' הלכן נשכב פחות מן ט' נמי אינו מחייב את שוכבו:
ושמואל סבר משכבי אשה כתיב. זכור ואשה בת ג' שנים ראויה לניאה ומחייב שוכבה מיתה זכר נשכב נמי ליש: טעמא הכי
וכו'. בן משע שנים ויום אחד היו זכור הא פחות מן לא היו זכור ונשכב קאמר דלילו כשוכב לא קאמר זכור ועוד אי כשוכב
קאמר ולחייבי את הנשכב גדול קאמר מאי שנה זכור דנקט כל עריות נמי לא ניחייבו על ידי ביאת קטן פחות מן משע:
הנה

עונש שמענו אזהרה מניין. ומתן ג"ש דמיהם נס לא משמע
ליה לאפוקי מה להלן ענש והוא: עשו בתועבות
הגוים. גבי זכור יחא דליף שפיר משום דכתיב בהו תועבה נגופיה
אכל נבהמה לא כתיב תועבה נגופיה ולי
כי את כל התועבות אס כן כל עריות
נמי לחייבי שמים משום לא יהיה קדש
ומשום לאו דגופייהו ויש לפרש משום
דכתיב זכור כתיב וכל בהמה וי"ו
מוסף על ענין רלשון וכלילי כתיב
תועבה נגופייהו:

עונש שמענו אזהרה מניין ת"ל ואת זכר לא
תשכב משכבי אשה תועבה היא למדנו
אזהרה לשוכב אזהרה לנשכב מניין ת"ל לא
יהיה קדש מבני ישראל ואומר יגם קדש היה
בארץ עשו ככל התועבות הגוים אשר הוריש
וגו' דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר
אינו צריך הרי הוא אומר ואת זכר לא תשכב
משכבי אשה קרי ביה לא 16) תשכב בהמה
מנא לן דתנו רבנן איש פרט לקמן אשר
יתן שכבתו בהמה בין גדולה בין קטנה
מות יומת בסקילה אתה אומר בסקילה או
אינו אלא באחת מכל מיתות האמורות
בתורה נאמר כאן תהרגו ובאמר להלן כי
הרג תהרגו מה להלן בסקילה אף כן
בסקילה למדנו עונש לשוכב עונש לשוכב
מגלן ת"ל כל שוכב עם בהמה מות יומת
אם אינו ענין לשוכב: תניהו ענין לנשכב
למדנו עונש בין לשוכב בין לנשכב אזהרה
מניין ת"ל ובכל בהמה לא תתן שכבתך
למטאה בה למדנו אזהרה לשוכב לנשכב
מניין ת"ל יהיה קדש מבני ישראל
ואומר יגם קדש היה בארץ וגו' דברי רבי
ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך רבי
הוא אומר לא תתן שכבתך לא תתן
שכיבתך הא על הזכור והביא עליו זכר
אמר ר' אבהו לדברי רבי ישמעאל חייב
י"ו שמים חרא מלא תשכב וחדא מלא יהיה

הבא ע"י הזכור והביא זכר ע"י.
אע"ג דכריש כריתות דף
3: נני קרא לחלק על אחויה שיהא
אחת אביו ואחות אמו הכא חייב לר'
ישמעאל ב' כיון שהן ב' ביאות אע"ג
דליכא קרא לחלק אי נמי סוגיא דהכא
כרבי אלעזר דלמר התם דף ג. כ"מ
שאתה מולא שני לאוין וכתב אחת
חלוק מטאות ביניהו דלאוין מחלקין:
ואפקיה רחמנא אנשכב בלשון
שוכב. לר' אבהו הא
דלפיקיה לנשכב בלשון שוכב אלוטרין
לדדרשינן כפרק קמא דף טו.
דכאז ובהמתו כ"ג:

הנרבע זכור ונרבע אבהמה.
אף נג נרבעות
מוחלקים לא מחייב רבי ישמעאל
לנשכב ענין לשוכב: תניהו ענין לנשכב
למדנו עונש בין לשוכב בין לנשכב אזהרה
מניין ת"ל ובכל בהמה לא תתן שכבתך
למטאה בה למדנו אזהרה לשוכב לנשכב
מניין ת"ל יהיה קדש מבני ישראל
ואומר יגם קדש היה בארץ וגו' דברי רבי
ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך רבי
הוא אומר לא תתן שכבתך לא תתן
שכיבתך הא על הזכור והביא עליו זכר
אמר ר' אבהו לדברי רבי ישמעאל חייב
י"ו שמים חרא מלא תשכב וחדא מלא יהיה

קדש לדברי ר"ע אינו חייב אלא אחת לא תשכב לא תשכב חרא היא
הבא על הבהמה והביא בהמה עליו זכור רבי אבהו לדברי ר' ישמעאל
חייב שמים חרא מלא תתן שכבתך וחדא מלא יהיה קדש לדברי רבי
עקיבא אינו חייב אלא אחת שכבתך ושכיבתך חרא היא אביו אמר
אפי' לדברי רבי ישמעאל נמי אינו חייב אלא אחת דכי כתיב לא יהיה
קדש נגברי כתיב אלא לרבי ישמעאל אזהרה לנשכב מנא ליה נפקא
ליה כמל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוכב תניהו ענין
לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף
נשכב ענש והזהיר הנרבע לזכר והנרבע לבהמה אמר רבי אבהו לדברי
רבי עקיבא חייב שמים חרא מלא תשכב וחדא מלא תתן שכבתך לדברי
רבי ישמעאל אינו חייב אלא אחת אידי ואידי לא יהיה קדש הוא אביו אמר
אפילו לדברי רבי ישמעאל נמי חייב שמים דכתיב כל שוכב עם בהמה
מות יומת אם אינו ענין לשוכב תניהו ענין לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב
בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף נשכב ענש והזהיר אבל הבא על
הזכור והביא זכר עליו הבא על הבהמה והביא בהמה עליו בין לר' אבהו בין
לאביו לרבי ישמעאל חייב שלש לדברי עקיבא חייב שמים חרא מלא תתן שכבתך
עשו בו קטן כגדול בהמה עשו בה קטנה כגדולה מאי לא עשו בו קטן כגדול
אמר רב לא עשו ביאת פחות מן משע שנים כבן שלש שנים ושמואל אמר
לא עשו ביאת פחות מן שלש שנים כבן שלש שנים כמאי קמייפוגי רב סבר
כל דאיתיה בשוכב איתיה בנשכב וכל דליתיה בשוכב ליתיה בנשכב ושמואל
סבר משכבי אשה כתיב תניא כוותיה דרב זכור בן משע שנים ויום אחד

22 א מיי פירא מחלוקת
אשכנזי ביאה הל' י:
נב ב ג מיי שם הלכה טו:
נה ד ה ו מיי מיי
מחלוקת עונות הל' א
ופיה הלכה ג:
נו ז מיי פירא מחלוקת
אשכנזי ביאה הל' י:
זח ח טי שם הל' ז:

רבינו חננאל

תשכב אזהרה לנשכב
מניין ת"ל לא יהיה קדש
מבני ישראל וכתיב וגם
קדש היה בארץ עשו
ככל תועבות הגוים וכו'.
דברי רבי ישמעאל ורבי
עקיבא אומר אינו צריך
לא תתן שכבתך לא תתן
שכיבתך. הבא על הזכר
והביא זכר עליו לרבי רבי
ישמעאל דמפיק לחיובי
דנשכב מלא יהיה קדש
חייב שמים לר' עקיבא
דמפיק לחיוביהו לנשכב
ולושכב מלא אחד לא
תשכב אינו חייב אלא
אחד וכיון היה הבא
על הבהמה והביא בהמה
עליו: הרי זכור לא עשה
בו קטן כגדול בו אמר
רב לא עשו ביאת פחות
מזן שלש שנים כבן ט' מאי
טעמא כיון דאם שוכב
פחות מן ט' ענין אחת
מן העריות אין מתייה על
יה כריתות כדריש פ"ה בן
ט' שנים ויום א' שבא
על אחת מכל העריות
האמורות בתורה ממות על
יה והוא טור. ודריקין
מיה דרוקא בן ט' שנים
ויום אחד אבל פחות מן
לו וכוון שרואו אין לו
ביאה כך אין חייבין עליו
כשוכב עם זכר. אבל בן
ט' שנים ויום א' כיון שיש
לו כשוכב מתייה על ידו
כך אם ישכבו עם זכר
השוכבין עם זכור פטור
דשמואל אמר לא עשו
ביאת פחות מן ט' כבן ג'
מאי טעמא משכבי אשה
כתיב. תניא כוותיה דרב
הבא על הזכור בן ט' שנים